

Η επικαιρότητα του προφητικού λόγου

[/ Ορθόδοξη πίστη](#)

Γράφει ο π. Βασίλειος Καλλιακμάνης

α) Στον δρόμο προς τους Εμμαούς ο Αναστημένος Κύριος ερμήνευε στους σκυθρωπούς μαθητές Λουκά και Κλεόπα τις προρρήσεις των προφητών για το πρόσωπό του.

Εκείνοι όμως, απογοητευμένοι από τη φαινομενική ήττα του διδασκάλου τους και το σκάνδαλο του σταυρού, δεν μπορούσαν να καταλάβουν τα λόγια Του. Δεν υποψιάζονταν καν την παρουσία Του. Οπότε τους λέγει: «Ανόητοι, που η καρδιά σας αργεί να πιστέψει σε όσα είπαν οι προφήτες. Αυτά δεν έπρεπε να πάθει ο Μεσσίας για να δοξασθεί;» Και αρχίζοντας από τα βιβλία του Μωυσή και των προφητών, τους εξήγησε όσα αναφέρονταν σε όλες τις Γραφές για τον εαυτό του (Λουκ. 24, 25-27).

β) Αλλά και πάλι οι μαθητές, παρότι είχαν γαλουχηθεί με την ιδέα της προσμονής του Μεσσία, είχαν σχεδόν ερμητικά κλεισμένες τις πνευματικές τους αισθήσεις. Αυτές ανοίχτηκαν μόλις είδαν τον Αναστάντα Κύριο να ευλογεί και να τεμαχίζει τον άρτο. Δηλαδή, ο Χριστός αναγνωρίζεται εντός της Εκκλησίας και ειδικότερα

στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Εντός της Εκκλησίας κατανοούνται, υπομνηματίζονται και ερμηνεύονται και τα λόγια των προφητών της Παλαιάς Διαθήκης. Γι' αυτό και μεγάλα αποσπάσματα των προφητικών λόγων περιλαμβάνονται στη θεία λατρεία, ενώ οι προφήτες συγκαταλέγονται στο εκκλησιαστικό εορτολόγιο.

γ) Την πρώτη Μαΐου τιμάται η μνήμη του προφήτη Ιερεμία, ο οποίος έδρασε στα τέλη του 7ου και τις αρχές του 6ου αιώνα π.Χ. Όταν κάποιος διαβάσει το περιεχόμενο του βιβλίου του Ιερεμία, βλέπει την αγωνία του προφήτη για την πορεία του λαού του Θεού και διαπιστώνει την επικαιρότητα του προφητικού λόγου για την εποχή μας. Ο Ιερεμίας, άλλοτε με προτροπές και συμβουλές, άλλοτε με απειλές και θρήνους, άλλοτε με παρακλήσεις και ικεσίες, προσπαθεί να πείσει άρχοντες, θρησκευτικούς λειτουργούς και λαό να μετανοήσουν. Στόχος του η πνευματική θεραπεία και η αλλαγή νοοτροπίας.

δ) Ο προφήτης δεν λογαριάζει τον εαυτό του και δεν σωπαίνει, έστω κι αν υφίσταται συλλήψεις, φυλακίσεις και διωγμούς. Ελέγχει με παρρησία τους άρχοντες για την ασυλλόγιστη και άδικη πολιτική τους. «Κάντε το σωστό και το δίκαιο και γλιτώστε κάθε απογυμνωμένο από τον καταπιεστή του. Μη αδικείτε και μην καταπιέζετε τους ξένους, τα ορφανά και τις χήρες και μη φονεύετε αθώους ανθρώπους». Και συμπληρώνει απειλώντας: «Αλίμονο σ' αυτόν που χτίζει το παλάτι του με αδικίες και προσθέτει σε αυτό ορόφους με ατιμίες· που εκμεταλλεύεται τη δουλειά των εργατών του και δεν τους πληρώνει τον μισθό τους για τον κόπο τους (βλ. Ιερεμ. 22, 3-4, 13).

ε) Ο Ιερεμίας δεν χαρίζεται και στους ψευδοπροφήτες, «τους προφητεύοντας ενύπνια ψευδή» και τους κακούς ποιμένες του λαού. Αλίμονο στους ποιμένες που διασκορπίζουν και συμβάλλουν στον χαμό των λογικών προβάτων. «Διά τούτο τάδε λέγει Κύριος επί τους ποιμαίνοντας τον λαόν μου, υμείς διεσκορπίσατε τα πρόβατά μου και εξώσατε αυτά και ουκ επισκέψασθε αυτά, ιδού εγώ εκδικώ εφ' υμάς κατά τα πονηρά επιτηδεύματα υμών» (Ιερεμ. 23, 1-2). Ο ελεγκτικός, επιτιμητικός αλλά ταυτόχρονα θεραπευτικός λόγος του προφήτη δεν απευθύνεται μόνο στους διεφθαρμένους άρχοντες και τους ανάξιους ποιμένες, αλλά και στον λαό.

στ) Ο λόγος του προφήτη που μεταφέρει το θείο θέλημα είναι: «ώσπερ πυρ φλέγον και ως πέλυξ κόπτων πέτραν» (Ιερεμ. 23,29). Μιλά στον λαό, τον οποίο δεν κολακεύει. Αντίθετα καταγγέλλει την υποκρισία του, το θρησκευτικό συγκρητισμό του και την κοινωνική ανομία. Κι όπως έχει γραφεί: «Ο Ιερεμίας εντοπίζει τα ανομήματα του λαού στις συγκεκριμένες πολιτικές πράξεις συμβιβασμού, στην εκπόρνευσή του, στην απομάκρυνσή του από το Θεό, μοναδικό κύριο της κτίσης και της ιστορίας. Οπότε η ειδωλοποίηση των πάντων είναι όχι απλώς η προσκύνηση ξοάνων, αλλά η διαστροφή του ορθού τρόπου ζωής».

ζ) Ίσως κάποιοι σκανδαλίζονται διαβάζοντας το βιβλίο του Ιερεμία, αφού κάνει

λόγο για καταστροφές, τιμωρίες, σεισμούς, «οργή και θυμό Κυρίου». «Αλλά ο λόγος της Εκκλησίας έτσι κι αλλιώς είναι προφητικός, και ως εκ τούτου πύρινος και κοφτερός, αντιεξουσιαστικός και σημαντικός της ποικιλίας του ρόλου των εθνών και των λαών. Η Βαβυλώνα λ.χ. ήταν το τιμωρό όργανο της θείας δικαιοσύνης για τη θεραπεία του Ισραήλ. Όμως, μετά τον ρόλο της τιμωρείται και αυτή για τις ανομίες της και της προσφέρεται η θεραπεία» (Ν. Ματσούκας). Αν η Εκκλησία και στη θεσμική εκδοχή της θέλει να κρατά το μήνυμα της Ανάστασης ζωντανό, να εμπνέει την ελπίδα και να μην κολακεύει άρχοντες και λαό, χρειάζεται ο λόγος της να είναι πιο δραστικός, πιο κοφτερός κι από κάθε δίκικο σπαθί, να εισχωρεί βαθιά μέχρι τους διαλογισμούς και τις προθέσεις κάθε καρδιάς (βλ. Εβρ. 4,12). Έτσι λειτουργεί θεραπευτικά για τα μέλη της, αλλά ταυτόχρονα αναχαιτίζει δυναμικά και το κοινωνικό κακό.